

Datum
2022-06-09

Vårt diarienummer
15/2022

Vår handläggare
Flemming Kristensen

Till: Socialdepartementet s.remissvar@regeringskansliet.se och s.sof@regeringskansliet.se

Svenska Diabetesförbundets synpunkter på promemorian:

Ökade möjligheter till användning av välfärdsteknik inom äldreomsorgen (Ds 2022:4)

Svenska Diabetesförbundet företräder personer med diabetes, i alla åldrar och alla typer av diabetes, samt dessa personers familjer och närstående som också påverkas av sjukdomen. Vi har med vår 79-åriga historia en bred erfarenhet av och kunskap om hur livet med diabetes ser ut¹, och vi stöttar personer med diabetes genom hela livet i olika situationer och faser. Detta gäller förstås även personer med diabetes som behöver hemtjänst eller bor i särskilt boende.

Det beräknas finnas drygt 500 000 personer med diabetes i Sverige idag. Diabetes är en kronisk sjukdom som personen lever med från insjuknandet och under hela livet. Sjukdomen kräver kontinuerlig uppmärksamhet, kontroll samt löpande bedömning och analys av situationen genom avancerad egenvård. Samtidigt är risken stor att personer med diabetes över tid drabbas av allvarliga följsjukdomar. Dagligen dör 5-6 personer i Sverige där diabetes är den underliggande dödsorsaken.²

Övergripande kommentarer på promemorian

Personer med diabetes idag blir äldre än någon gång tidigare i historien. Det är en mycket glädjande utveckling. Detta ställer emellertid allt högre krav på en god omvårdnad av personer med diabetes, särskilt inom äldreomsorgen. Svenska Diabetesförbundet jobbar därför bland annat med att säkerställa att äldre med diabetes och deras anhöriga känner trygghet i att personal i hemtjänst, hemsjukvård och på äldreboende har bra utbildning samt god kunskap i behandling och vård av personer med diabetes. Om det används på rätt sätt kan välfärdsteknik bidra till detta.

Det är dock viktigt för Svenska Diabetesförbundet att dessa insatser sker med största möjliga respekt för individens integritet. Det är därför positivt att följande skrivning finns: "teknikanvändningen ska bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet, att användningen så långt det är möjligt ska ta hänsyn till den enskildes önskemål och att insatser som genomförs med hjälp av digital teknik ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå och stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Också insatser med hjälp av digital teknik ska vara av god kvalitet."

Samtidigt är det helt avgörande, att personer med som lever med diabetes får den nödvändiga hjälp till att sköta den viktiga och livsnödvändiga egenvården som gruppen behöver genomföra varje dag, året om. Här behövs det i många fall en fysisk närvaro av vårdpersonal, om egenvården ska fungera. Det bör ske i kontinuerlig samverkan med och respekt för den drabbade individen, och i vissa fall

¹ Läs gärna mer på: [diabetes.se](https://www.diabetes.se)

² Svenska Diabetesförbundet, 2022, *Diabetes*, Tillgänglig: <https://www.diabetes.se/diabetes/> [Använd: 2022-06-03]

också med hjälp från anhöriga eller andra stödpersoner. Detta kommer troligen aldrig kunna ersättas av digital teknik. Vidare är det mycket viktigt att personer som jobbar med äldre personer med diabetes, som kanske har nedsatt beslutsförmåga, har en bra kunskap om och insikt i sjukdomen.

5.1.2 Risker för den personliga integriteten

Utredningens bedömning: Förslagen i denna promemoria säkerställer att den enskilde tillförsäkras ett ändamålsenligt och proportionerligt skydd mot obehörigt intrång i den personliga integriteten.

Svenska Diabetesförbundets kommentarer: Vi vill betona vikten av att detta säkerställs.

5.2.1 Det finns laglig grund för att behandla personuppgifter när en insats utförs med hjälp av digital teknik

Utredningens bedömning: Promemorians förslag till dataskyddsåtgärder och integritetsstärkande åtgärder säkerställer ett effektivt och proportionerligt skydd för den enskildes personliga integritet när digital teknik används i insatser inom socialtjänstens äldreomsorg.

Svenska Diabetesförbundets kommentarer: Vi vill betona vikten av att detta säkerställs.

5.3.2 Dataskyddsåtgärder för digital teknik med vissa funktioner

Utredningens förslag: Om den digitala teknik som används när bistånd ges i form av hemtjänst eller särskilda boenden för äldre har funktioner som möjliggör monitorering, sensorering eller positionering vid insatsens utförande, ska den personuppgiftsansvarige säkerställa att 1. endast de personuppgifter som är nödvändiga för att uppnå syftet med användningen av tekniken behandlas, och 2. insamlade personuppgifter inte sparas under längre tid än vad som är nödvändigt för att uppnå det ändamål för vilket uppgifterna samlades in.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska ges rätt att meddela föreskrifter i fråga om dessa krav.

Svenska Diabetesförbundets kommentarer: Vi tillstyrker förslaget, det är viktigt att få till stånd en lämplig hantering av känsliga personuppgifter som inte bryter mot den personliga integriteten.

Johanneshov dag som ovan

Björn Ehlin
Förbundsordförande

Flemming Kristensen
Ansvarig utredning och påverkan